

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2024
Α' ΦΑΣΗ

E_3.Xλ1(a)

ΤΑΞΗ:

Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ:

ΧΗΜΕΙΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 20 Ιανουαρίου 2024

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1. β
A2. α
A3. β
A4. δ
A5.

- α. Σωστό
β. Λάθος
γ. Λάθος
δ. Σωστό
ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β

- B1.
- α. $\text{Na}_2\text{S} \rightarrow$ Θειούχο νάτριο
β. $\text{CO}_2 \rightarrow$ Διοξείδιο του άνθρακα
γ. $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2 \rightarrow$ Νιτρικό βάριο
δ. $\text{KOH} \rightarrow$ Υδροξείδιο του καλίου
ε. $\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow$ Θεικό οξύ

- B2.
- α. Υδροξείδιο του αργιλίου $\rightarrow \text{Al(OH)}_3$
β. Φωσφορικό αμμώνιο $\rightarrow (\text{NH}_4)_3\text{PO}_4$
γ. Οξείδιο του σιδήρου (III) $\rightarrow \text{Fe}_2\text{O}_3$
δ. Αμμωνία $\rightarrow \text{NH}_3$
ε. Υδροκυάνιο $\rightarrow \text{HCN}$

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2024
Α' ΦΑΣΗ

E_3.Xλ1(a)

B3.

α. ${}_3\text{Li}$, ${}_4\text{Be}$, ${}_5\text{B}$, ${}_6\text{C}$, ${}_7\text{N}$, ${}_8\text{O}$, ${}_9\text{F}$, ${}_10\text{Ne}$.

β. i. To Ne.

ii. To Li.

iii. To F.

iv. To N.

- B4. Αφού το χημικό στοιχείο Σ έχει εξωτερική στιβάδα με $n=3$, διαθέτει συνολικά 3 στιβάδες με ηλεκτρόνια. Αποβάλλοντας 3 ηλεκτρόνια αποκτά δομή ευγενούς αερίου, άρα το ιόν Σ^{3+} έχει δομή $\text{K}(2) \text{L}(8)$. Επομένως το Σ έχει δομή $\text{K}(2) \text{L}(8) \text{M}(3)$ και ο ατομικός του αριθμός είναι 13. Στον πύρήνα του περιέχει 14 νετρόνια, οπότε ο μαζικός του αριθμός είναι $A = Z + N = 13 + 14 = 27$. Ανήκει στην 3^η περίοδο και στην 3^η (III A) ομάδα.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

α. ${}_8\text{O}$: $\text{K}(2) \text{L}(6)$ και ${}_{19}\text{K}$: $\text{K}(2) \text{L}(8) \text{M}(8) \text{N}(1)$. Το οξυγόνο ανήκει στην 2^η περίοδο και την 16^η (VIA) ομάδα ενώ το κάλιο στην 4^η περίοδο και την 1^η (IA) ομάδα.

β. Το άτομο του ${}_8\text{O}$ έχει 2 μονήρη ηλεκτρόνια στην εξωτερική του στιβάδα. Τα δυο άτομα του ${}_8\text{O}$ συνεισφέρουν από δυο μονήρη ηλεκτρόνια οπότε σχηματίζονται δυο κοινά ζεύγη ηλεκτρονίων, άρα ένας διπλός ομοιοπολικός δεσμός. Ο μοριακός τύπος του οξυγόνου είναι O_2 .

Ο ηλεκτρονιακός τύπος είναι:

γ. Το ${}_{19}\text{K}$ είναι μέταλλο με τέσσερις στιβάδες, το οποίο όταν αποβάλλει ένα ηλεκτρόνιο, μετατρέπεται σε κατιόν ${}_{19}\text{K}^+$ με δομή του ευγενούς αερίου ${}_{18}\text{Ar}$: $\text{K}(2) \text{L}(8) \text{M}(8)$.

Το ${}_8\text{O}$ είναι αμέταλλο με δύο στιβάδες το οποίο όταν προσλάβει δυο ηλεκτρόνια μετατρέπεται σε αγιόν ${}_8\text{O}^{2-}$ με δομή του ευγενούς αερίου ${}_{10}\text{Ne}$: $\text{K}(2) \text{L}(8)$.

Τα ιόντα ${}_{19}\text{K}^+$ και ${}_8\text{O}^{2-}$ έλκονται με δυνάμεις ηλεκτροστατικής φύσης και σχηματίζουν ετεροπολικό (ιοντικό) δεσμό με αναλογία ιόντων $\text{K}^+:\text{O}^{2-}$ ίση με 2:1.

Ο χημικός τύπος της ένωσης που θα σχηματιστεί, είναι K_2O .

Ο ηλεκτρονιακός τύπος της χημικής ένωσης είναι:

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2024
Α' ΦΑΣΗ

E_3.Xλ1(a)

- Γ2.** Έστω x ο αριθμός οξείδωσης του ζητούμενου στοιχείου σε κάθε περίπτωση. Σύμφωνα με τους κανόνες υπολογισμού του αριθμού οξείδωσης έχουμε:
- α.** $2x + 7 \cdot (-2) = -2$ ή $2x - 14 = -2$ ή $2x = 12$ ή $x = +6$
- β.** $2 \cdot 1 + 2x + 6 \cdot (-2) = 0$ ή $2 + 2x - 12 = 0$ ή $2x = 10$ ή $x = +5$
- γ.** $x + (-2) = -1$ ή $x - 2 = -1$ ή $x = +1$
- δ.** $x = 0$
- ε.** $1 + x + 1 + (-2) = 0$ ή $2 + x - 2 = 0$ ή $x = 0$

Γ3.

Με βάση τον ηλεκτρονιακό τύπο που δίνεται, το H σχηματίζει δυο ομοιοπολικούς δεσμούς με το S , άρα το S πρέπει να είναι αμέταλλο.

Το ^{12}Mg : $K(2)$ $L(8)$ $M(2)$ ανήκει στη 2^η (ΠΑ) ομάδα οπότε είναι μέταλλο και σχηματίζει με το H που είναι αμέταλλο ετεροπολικό (ιοντικό) δεσμό. Άρα το χημικό στοιχείο S είναι το S το οποίο είναι αμέταλλο. Από τον ηλεκτρονιακό τύπο βλέπουμε ότι διαθέτει 2 μονήρη ηλεκτρόνια και έξι ηλεκτρόνια σθένους και μπορεί να σχηματίσει 2 απλούς ομοιοπολικούς δεσμούς με 2 άτομα H . Αφού ανήκει στην 3^η περίοδο έχει δομή $K(2)$ $L(8)$ $M(6)$ και ανήκει στη 16^η (VIA) ομάδα.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Η χημική ουσία B είναι στερεό γιατί κατά κανόνα, η διαλυτότητα των στερεών στο νερό αυξάνεται με αύξηση της θερμοκρασίας.

Η χημική ουσία A είναι αέριο γιατί κατά κανόνα, η διαλυτότητα των αερίων στο νερό μειώνεται με αύξηση της θερμοκρασίας.

Δ2. Από το διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι η διαλυτότητα της ουσίας A στους 10°C είναι 20 g/100 g νερού. Άρα:

Σε 100 g νερού διαλύνονται 20 g ουσίας A .

Σε x g νερού διαλύνονται 50 g ουσίας A .

$$x = \frac{100 \cdot 50}{20} \text{ ή } x = 250 \text{ g νερού.}$$

Δ3. Από το διάγραμμα στους 20°C η διαλυτότητα της ουσίας A είναι 10 g/100 g νερού. Έστω ότι διαλύνονται y g της ουσίας A για να προκύψει κορεσμένο διάλυμα. Η μάζα του νερού θα είναι $440 - y$ g, επομένως:

Σε 100 g νερού διαλύνονται 10 g ουσίας A .

Σε $440 - y$ g νερού διαλύνονται y g ουσίας A .

$$100y = (440 - y)10$$

$$10y = 440 - y$$

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2024
Α' ΦΑΣΗ

E_3.Xλ1(a)

$$11y = 440$$

$$y = 40 \text{ g ουσίας A.}$$

- Δ4.** Στο διάλυμα Y2 η ποσότητα της διαλυμένης ουσίας είναι ίδια με το Y1. Αν ω είναι ο όγκος του διαλύματος Y2, έχουμε:

Σε 100 mL διαλύματος περιέχονται 8 g ουσίας A.

Σε ω mL διαλύματος περιέχονται 40 g ουσίας A.

$$8\omega = 100 \cdot 40$$

$$\omega = 500 \text{ mL διαλύματος Y2.}$$

$$\rho = \frac{m_{\delta/\text{τος}}}{V_{\delta/\text{τος}}} \quad \text{ή} \quad m_{\delta/\text{τος}} = \rho \cdot V_{\delta/\text{τος}} \quad \text{ή} \quad m_{\delta/\text{τος}} = 1,04 \cdot 500 = 520 \text{ g.}$$

$$\text{Οπότε: } m_{H_2O} = m_{\delta/\text{τος}} - m_{\delta.\text{o.}} = 520 - 40 = 480 \text{ g.}$$

- Δ5.** Από το διάγραμμα η διαλυτότητα της ουσίας B στους 20°C είναι 25 g/100 g νερού. Επομένως:

Σε 100 g νερού διαλύονται 25 g ουσίας B.

Σε 200 g νερού διαλύονται x g ουσίας B.

$$x = \frac{200 \cdot 25}{100} = 50 \text{ g ουσίας B.}$$

Με την αύξηση της θερμοκρασίας από τους 20°C στους 30°C η διαλυτότητα αυξάνεται αλλά η μάζα της διαλυμένης ουσίας παραμένει σταθερή και ίση με 50 g.